

Apply Human Rights

Introduktion till mänskliga rättigheter av minoritetsgrupper

Det har beräknats att antalet nationella eller etniska, religiösa och språkliga minoritetsgrupper världen över uppgår till många tusen, med långt mer än en och en halv miljard medlemmar eller mer än en fjärdedel av jordens befolkning. Staterna har ett ansvar att utan diskriminering ge personer ur minoritetsgrupperna samma rättigheter som landets övriga befolkning, till exempel till socialt skydd, utbildning, hälsovård eller kommunikation med domstolarna.

Mänskliga rättigheter är universella, och medborgerliga, politiska, ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter tillhör alla människor, inklusive medlemmar av minoritetsgrupper. Medlemmar av minoriteter har rätt till åtnjutande av alla mänskliga rättigheter och grundläggande friheter på lika villkor som andra i samhället, utan åtskillnad av något slag. De kan till och med njuta av vissa mänskliga rättigheter specifikt knutna till sin minoritet, inklusive deras rätt att bevara och njuta av deras kultur, religion och språk fri från diskriminering.

En rad internationella dokument bl. a. den *allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna*, *konventionen om avskaffande av alla former av rasdiskriminering*, *konventionen om barnets rättigheter*, *deklarationen om rättigheter för personer som tillhör nationella eller etniska, religiösa eller språkliga minoriteter* behandlar nationella eller etniska, religiösa och språkliga minoriteter.

Enligt *artikel 27 i FN:s konvention om medborgerliga och politiska rättigheter* ska de som tillhör etniska, religiösa eller språkliga minoriteter tillåtas att i gemenskap med andra i sin grupp ha ett eget kulturliv, utöva sin religion och använda sitt eget språk.

Europarådets ramkonvention om skydd för nationella minoriteter liksom *stadgan om landsdels- eller minoritetsspråk* utvecklar skyddet för personer som tillhör nationella minoriteter. Sverige verkar för att personer som tillhör nationella eller etniska, språkliga och religiösa minoriteter i alla länder ges möjlighet att på lika villkor med majoritetsbefolkningen effektivt åtnjuta alla de mänskliga rättigheterna.

De omfattar följande odelbara, ömsesidigt beroende och samordnade mänskliga rättigheter:

- rätten för medlemmar av minoritetsgrupper till frihet från diskriminering på alla områden och nivåer t.o.m. utbildning, sysselsättning, tillgång till hälsovård, bostäder och sociala tjänster
- rätt till likhet inför domstol och lag

- rätt till effektivt deltagande i kulturella, religiösa, sociala, ekonomiska och offentliga livet
- rätt till föreningsfrihet
- rätt att njuta av och utveckla sin egen kultur och språk
- rätt att upprätta och underhålla sina egna skolor och andra utbildningsinstitut för att lära och få utbildning på sitt eget språk
- rätt att delta i utformningen av politik och beslut som rör deras grupp och samhälle, på lokal, nationell och internationell nivå
- rätt till självbestämmande i frågor om sin kultur och religion.

På vår hemsida bestämde vi oss att särskilja följande minoritetsgrupper: på grund av ålder, ras och etnicitet, sexuell läggning samt religion.

Det finns de grundläggande internationella normer angående mänskliga rättigheter av minoritetsgrupper under kategorin **”Internationella överenskommelser”**. De flesta stater har inkorporerat de mänskliga rättigheterna i nationella lagstiftningar. På vår hemsida omfattas även regionala överenskommelser om mänskliga rättigheter och de publiceras under ett specifikt geografiskt område såsom Afrika, Amerika, Asien, Mellanöstern, Europa och Oceanien.

Vi ger hänvisning till de viktigaste databaser med fall om kränkningar av mänskliga rättigheter under kategorin **”Rättspraxis”**. Rättspraxis innehåller domstolarnas beslut i enskilda fall, domstolarnas tolkning av stadgar, konstitutionella bestämmelser, administrativa bestämmelser samt lagar.

Kategorin **”Utlåtanden”** består av framstående fall från internationella och nationella advokater samt juridiska experter. Dessa formella skriftliga yttranden innehåller experternas övertygelse om vad lagen om mänskliga rättigheter är, hur domstolarna skulle tolka den samt hur den gäller för särskilda omständigheter.

”Tolkning av internationella regler av FN och andra” är en annan kategori under vilken vi har lagt upp tolkningen av bestämmelser om mänskliga rättigheter av minoriteter, sammanställningen av allmänna synpunkter och rekommendationer som antagits av FN:s kommitté om mänskliga rättigheter.

Eftersom att ha tillgång till rättslig prövning av kränkningar av mänskliga rättigheter är mycket viktigt innehåller kategorin **”Klagomålsförfarande”** en översikt över dessa procedurer enligt olika FN:s kommittéer och domstolarna. Individer som hävdar att deras rättigheter har kränkts och som har uttömt alla tillgängliga nationella rättsmedel kan lämna en skriftlig ansökan till FN:s kommittéer och internationella domstolen för närmare övervägande.

Vi har lagt upp listan över publikationer, böcker gällande på området av minoriteters rättigheter under kategorin **”Litteratur”**.

Skulle ni behöva komma i kontakt med de personer eller organisationer som särskilt arbetar för skydd och främjande av minoriteternas rättigheter och få deras syn på ett visst problem har vi kategorin **”Kontaktpersoner/organisationer”** till ert förfogande.